

PAINOKANGAS

Pellonpää-Forss, M. (2009) Kankaanpainanta, välineet, suunnittelu, painaminen.

Painokankaan historiaa: Niinimäki, Saloniemi (2008) Kretongista printtiin.

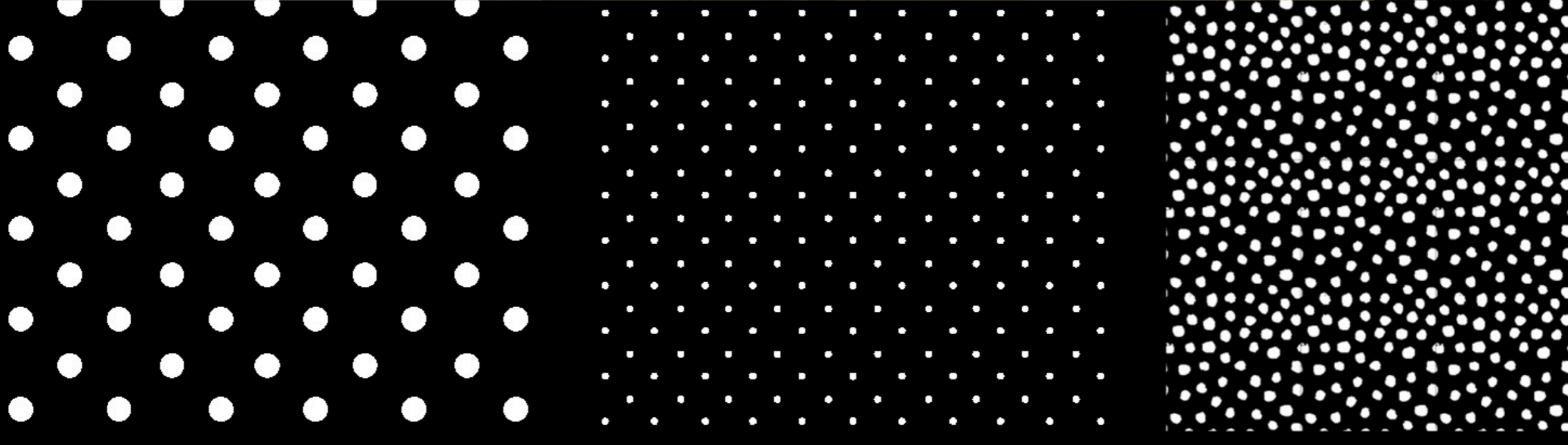
SISÄLTÖ

1 // LUONNOKSESTA PAINOMALLIKSI

**2 // PAINOMALLISTA KANKAAKSI, VALOTETUN
KUVIOKAAVION VALMISTAMINEN**

Kotitehtävä

From left to right: Comme des Garçons, Dior, Dolce & Gabbana

PAINOKANKAAN RAKENNEOSIA

Pohjamateriaalin raaka-aine
ja rakenne.

Väriaine, värimenetelmä ja
painotekniikka.

→ Molemmat em. valittu
käyttötarkoituksen ja sen
kestovaatimusten mukaan.

Kuosi

KUOSIN RAKENNEOSIA

Kuvioaiheet,
rytmi,
väri,
sommittelu,
kontrasti,
raporttirakenne,
raportin koko,
skaalat,
elementtien suunnat
ja asemointi
suhteessa toisiinsa
ja välitilaan...

1 // LUONNOKSESTA PAINOMALLIKSI

Painomalli = Luonnos jalostetaan painomalliksi, eli muokataan toistuvaksi, eli "laitetaan raporttiin".

KUOSI / PRINTTI

RAPORTTI/MALLIKERTA

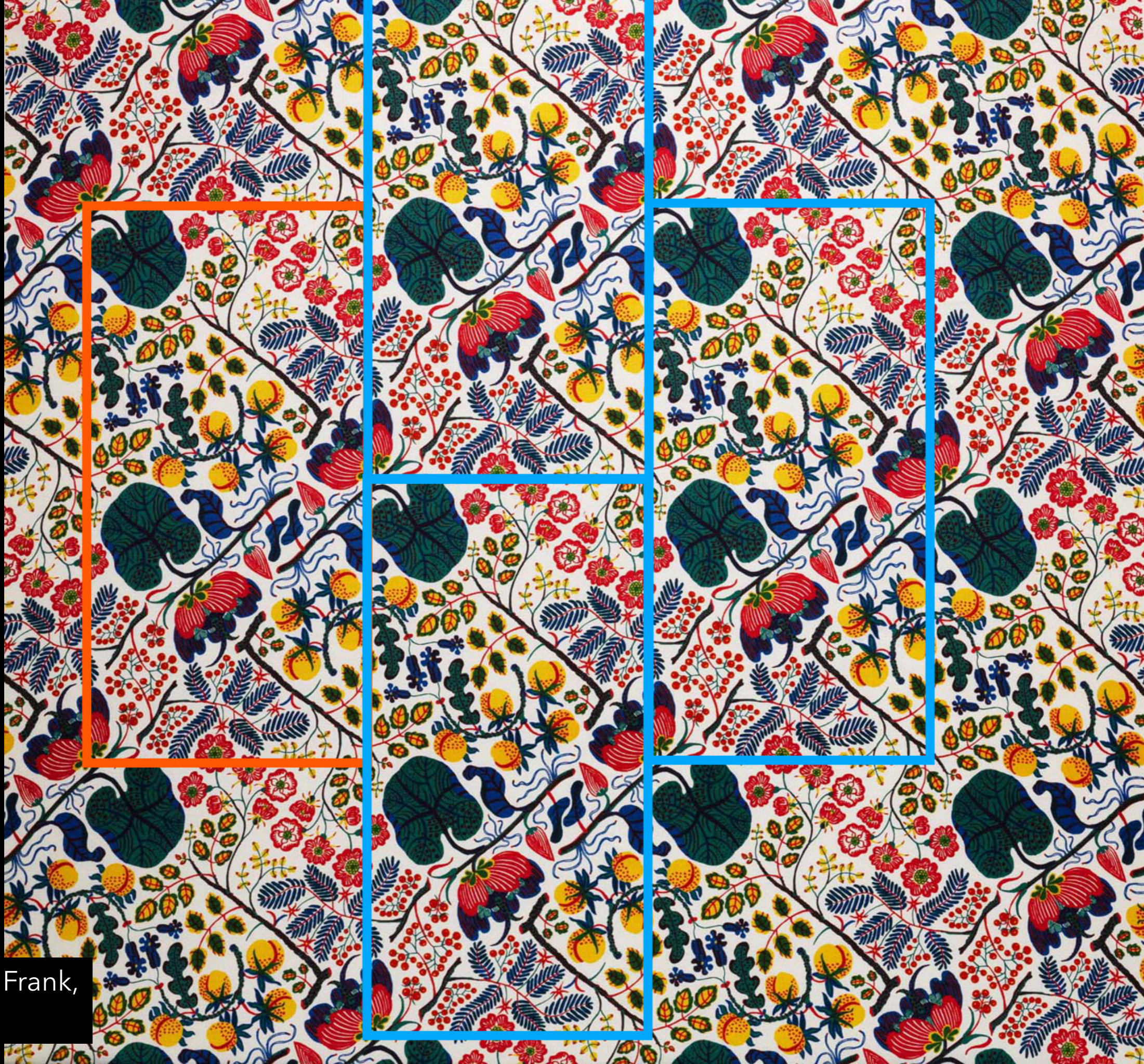
Joseph Frank,
Ceylon

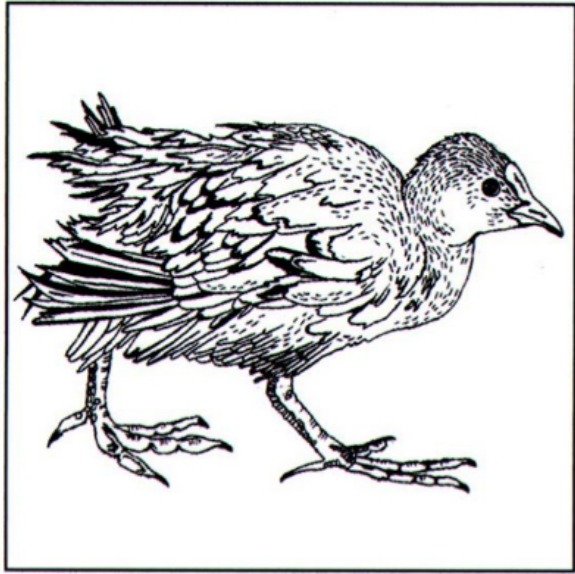
Joseph Frank,
Ceylon

Joseph Frank,
Ceylon

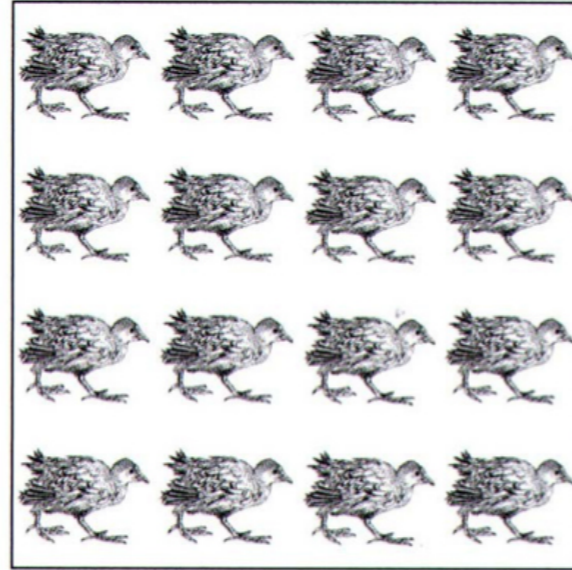

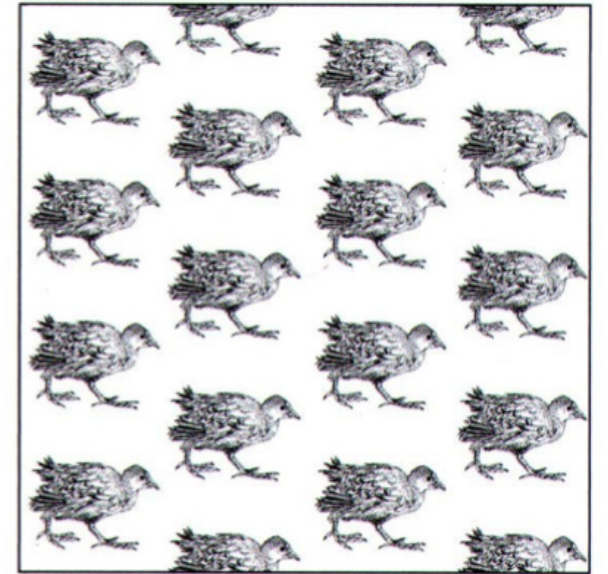
Motif and elements

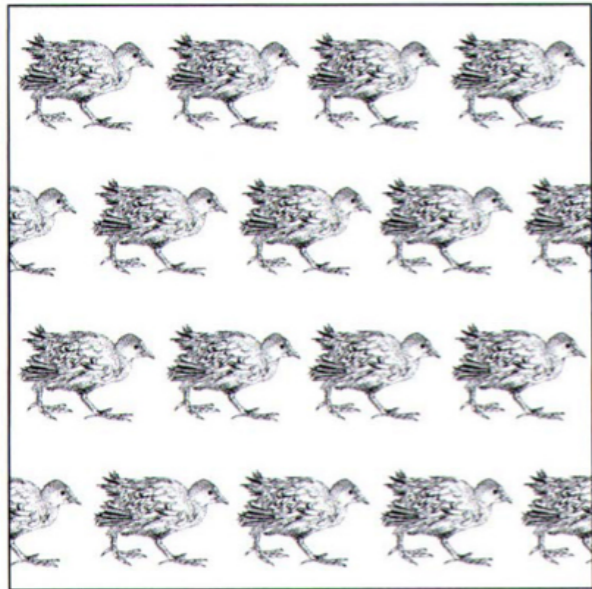
Multidirectional design

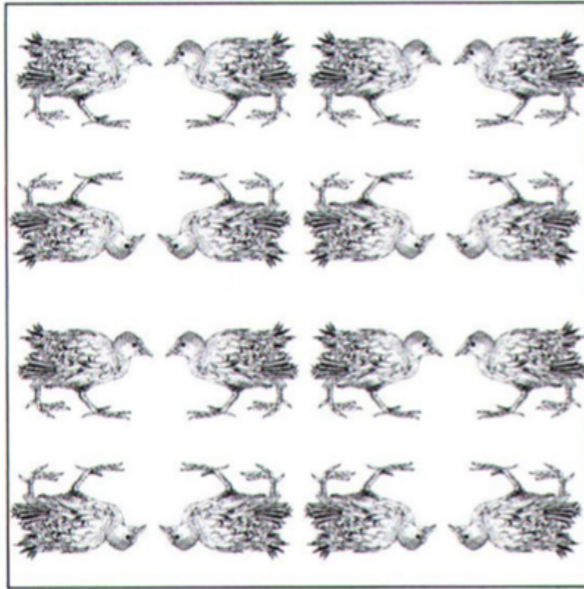
Block repeat

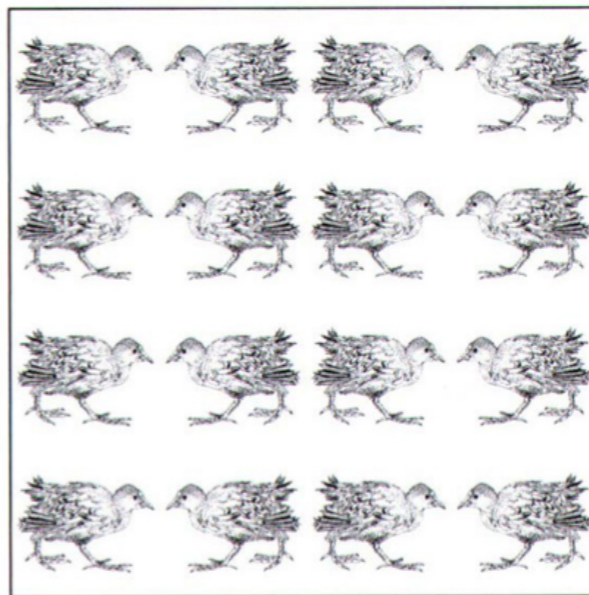
Half-drop

Brick repeat

Turnover repeat

Mirror repeat

Spot repeat

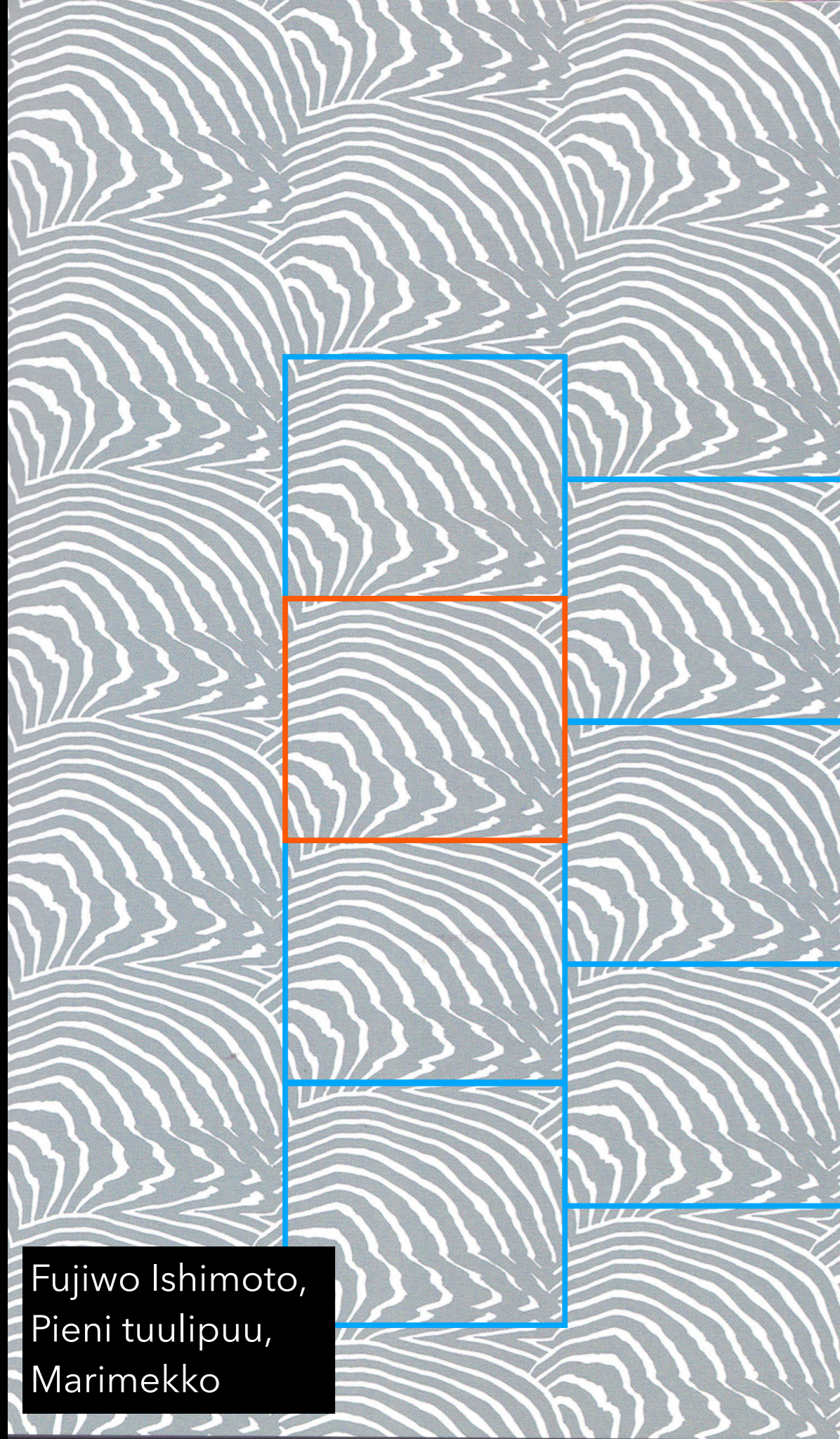

Fujiwo Ishimoto,
Pieni tuulipuu,
Marimekko

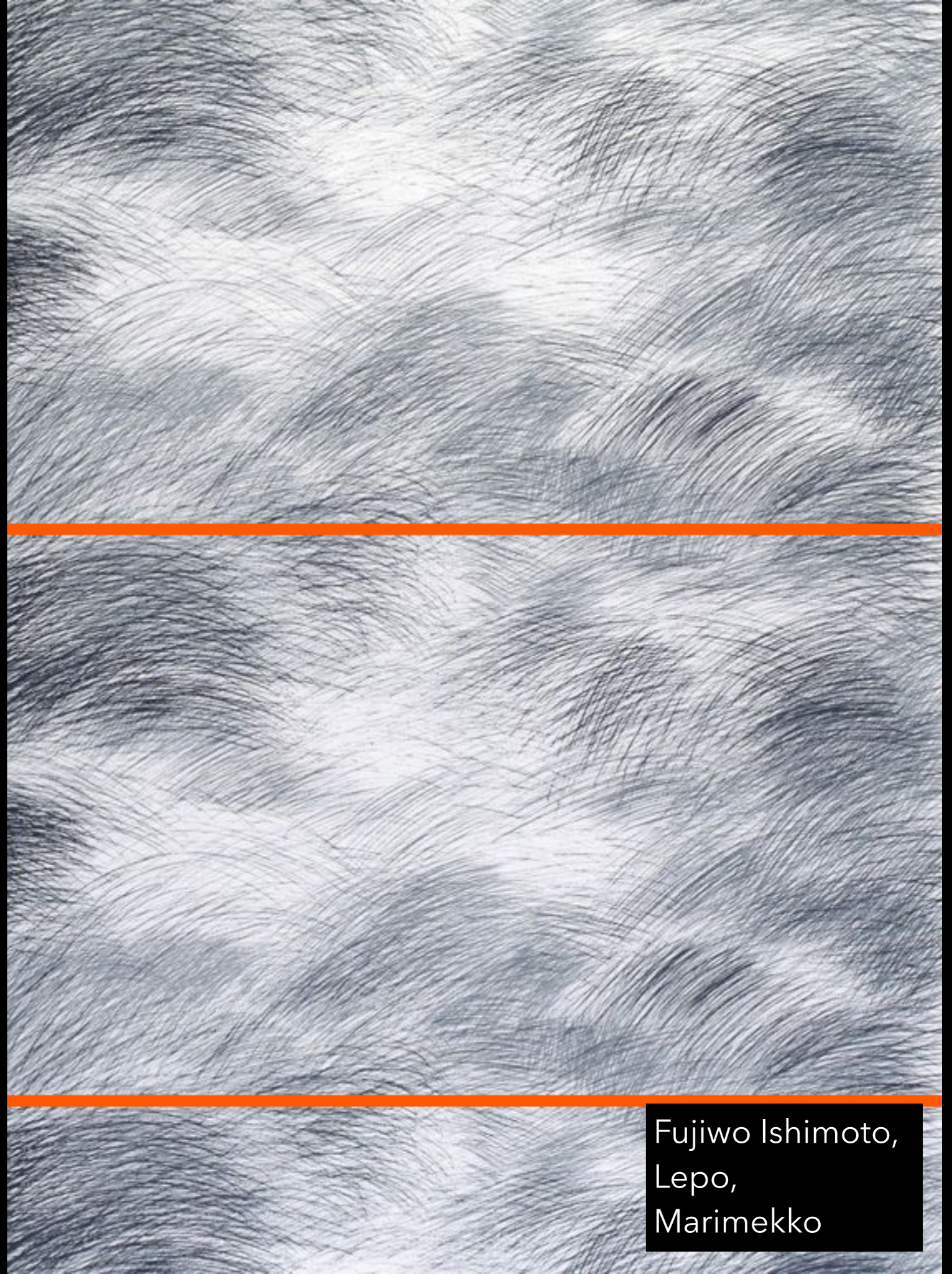

Fujiwo Ishimoto,
Lepo,
Marimekko

Fujiwo Ishimoto,
Pieni tuulipuu,
Marimekko

Fujiwo Ishimoto,
Lepo,
Marimekko

DRIES VAN NOTEN

HENRIK VIBSKOV

2 // PAINOMALLISTA PAINOKANKAAKSI

KAAVIOPAINANTA

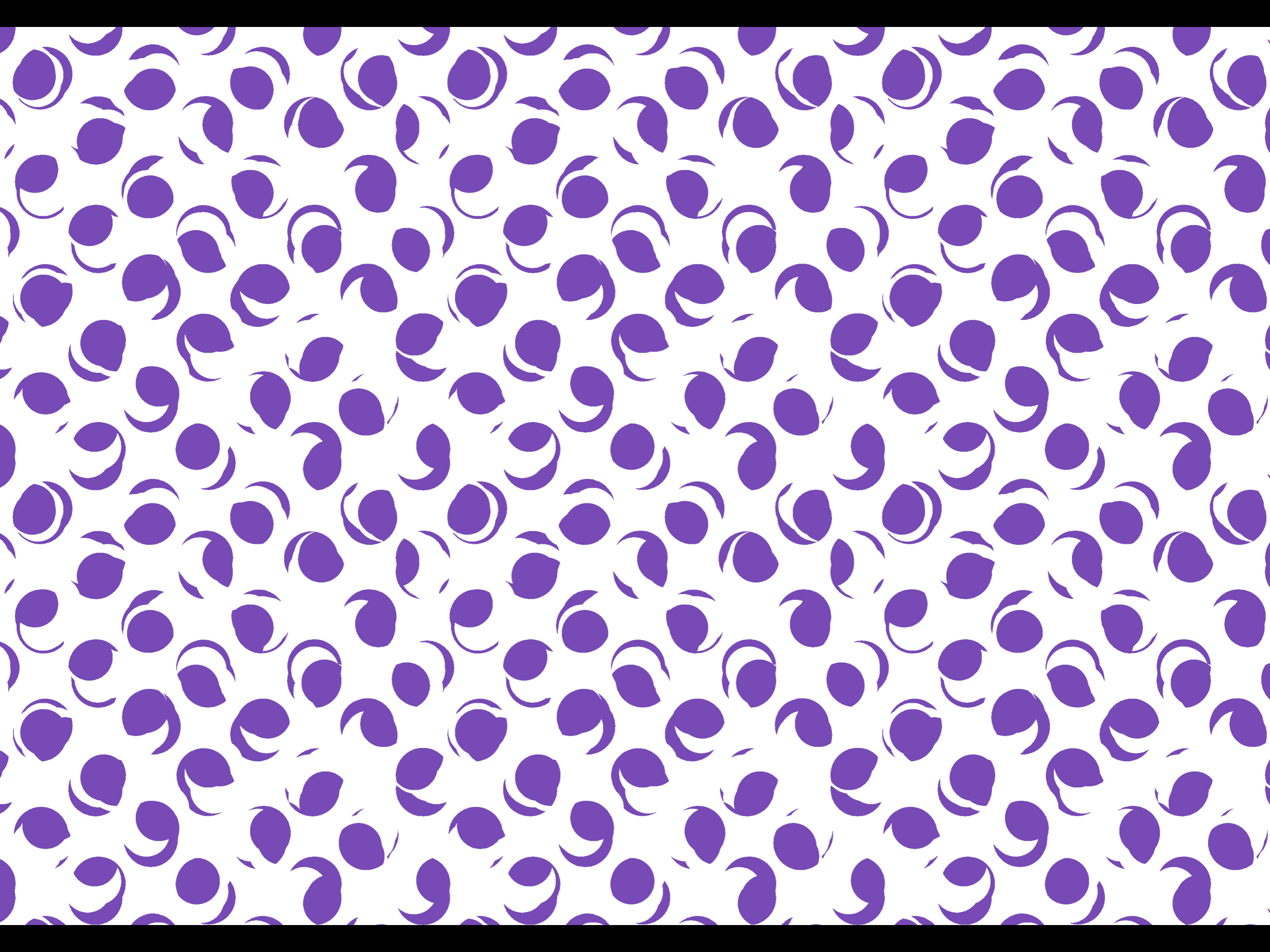
- *PAINOKAAVIO, AVOKAAVIO, KUVIOKAAVIO*
- **PAINORAPORTTI**
- **VÄRIEROTTELU**
- **VALOTETUN KUVIOKAAVION VALMISTAMINEN**

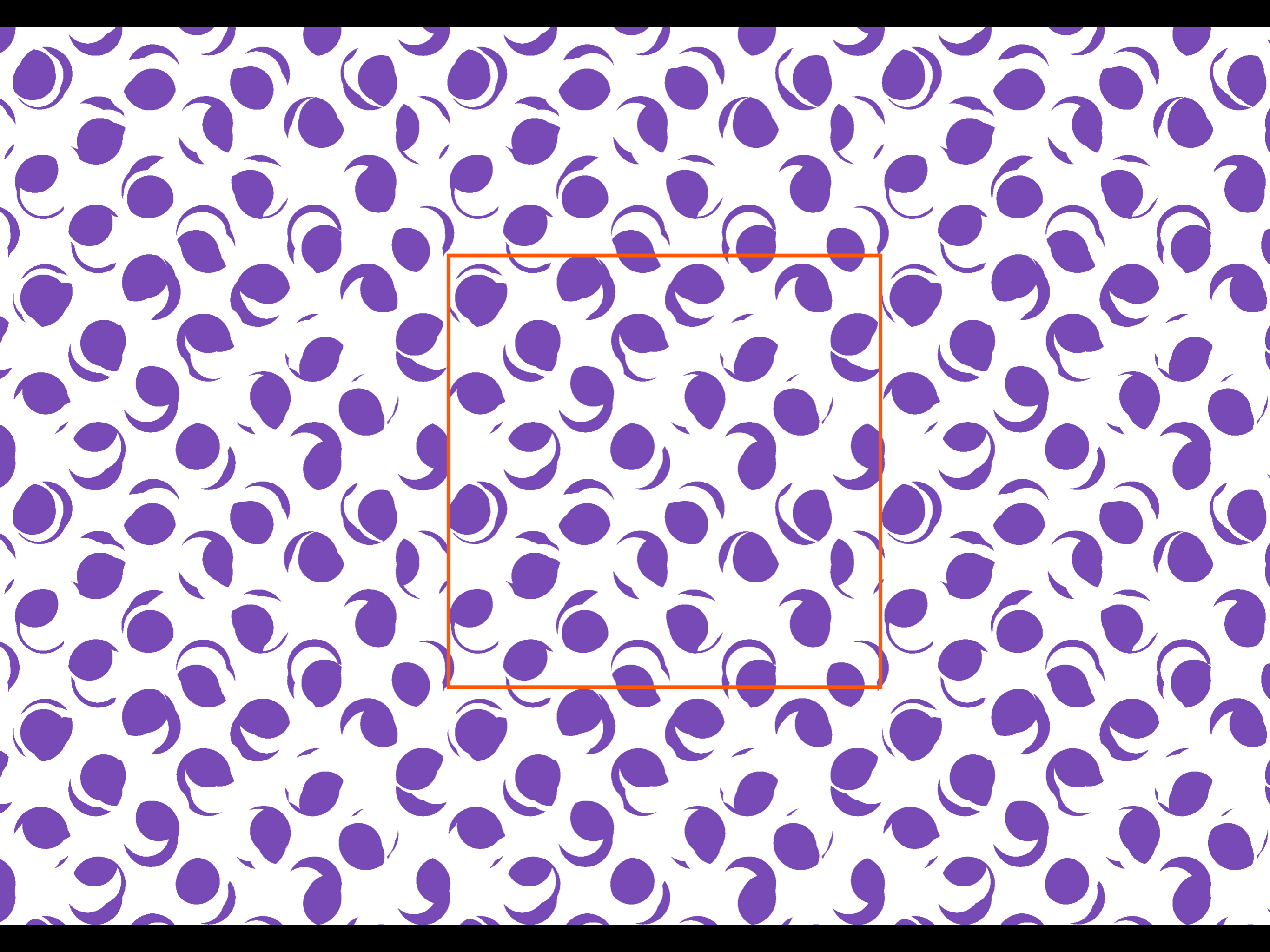

PAINORAPORTTI

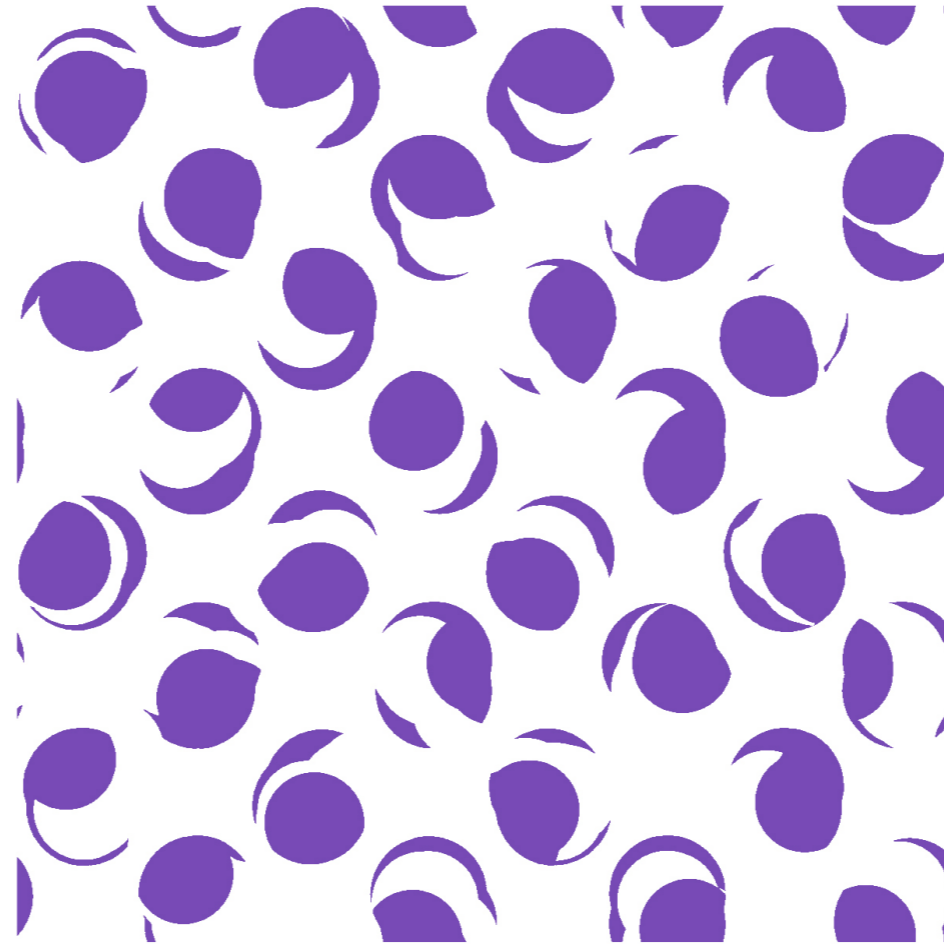

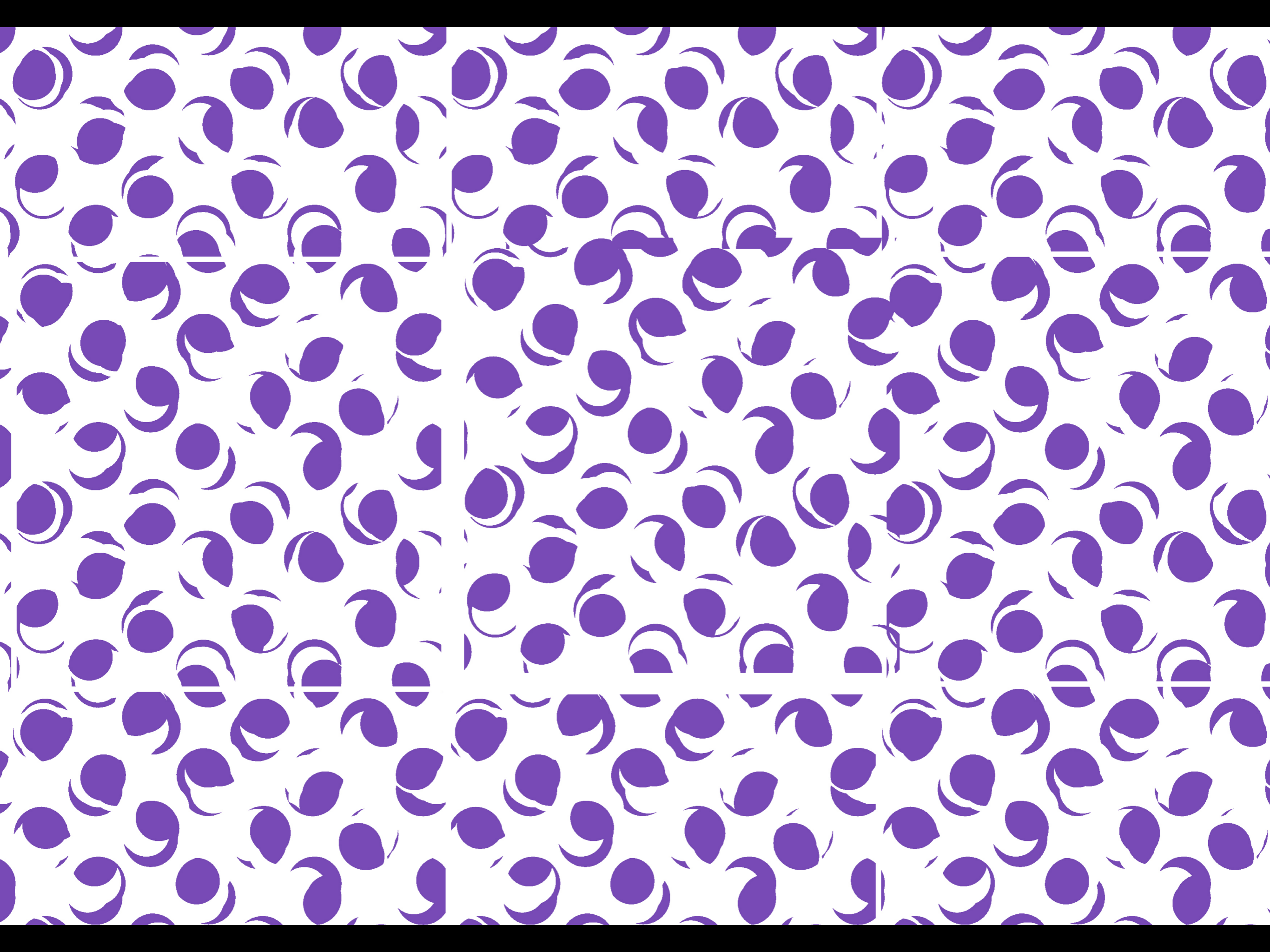

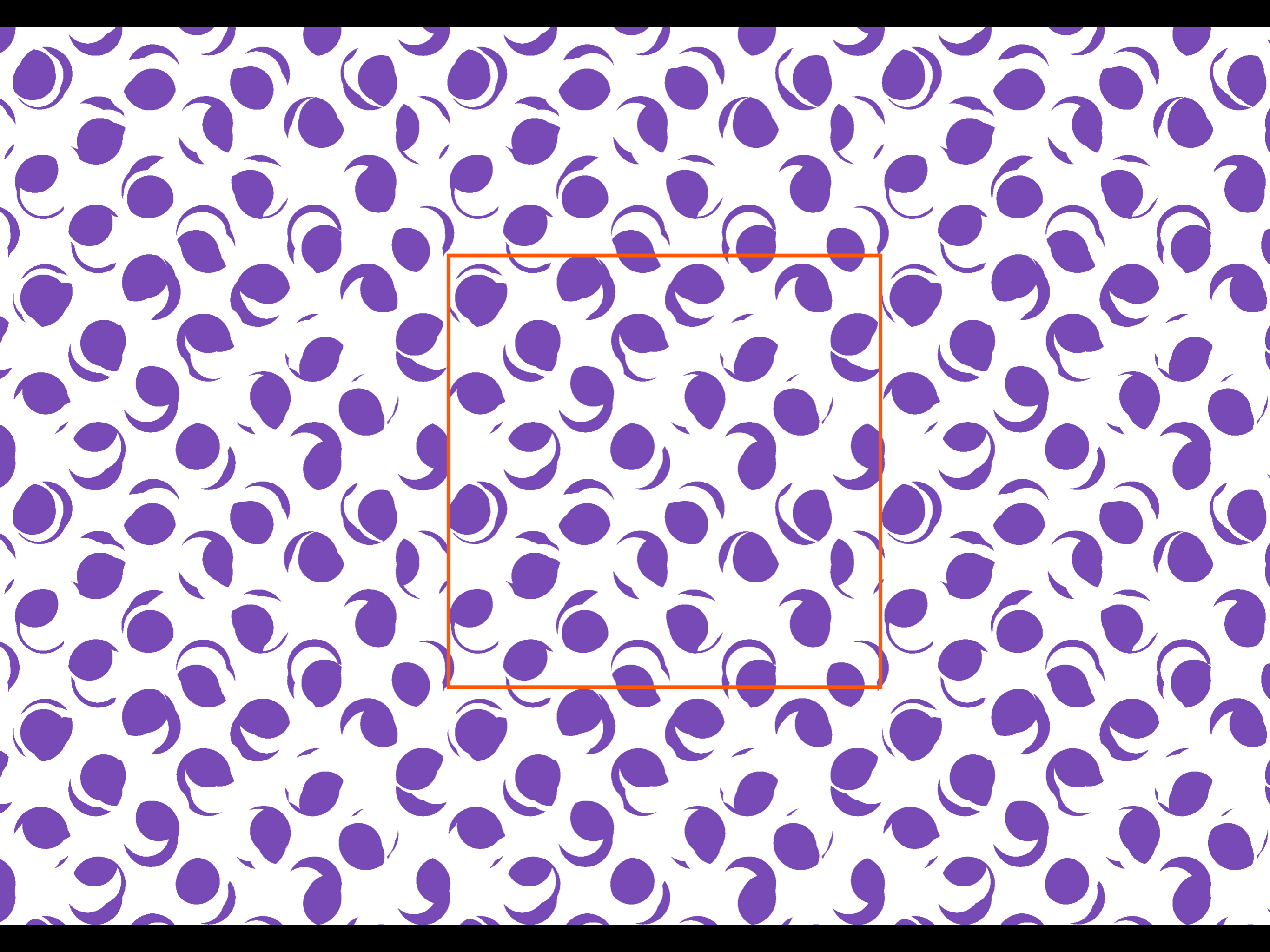

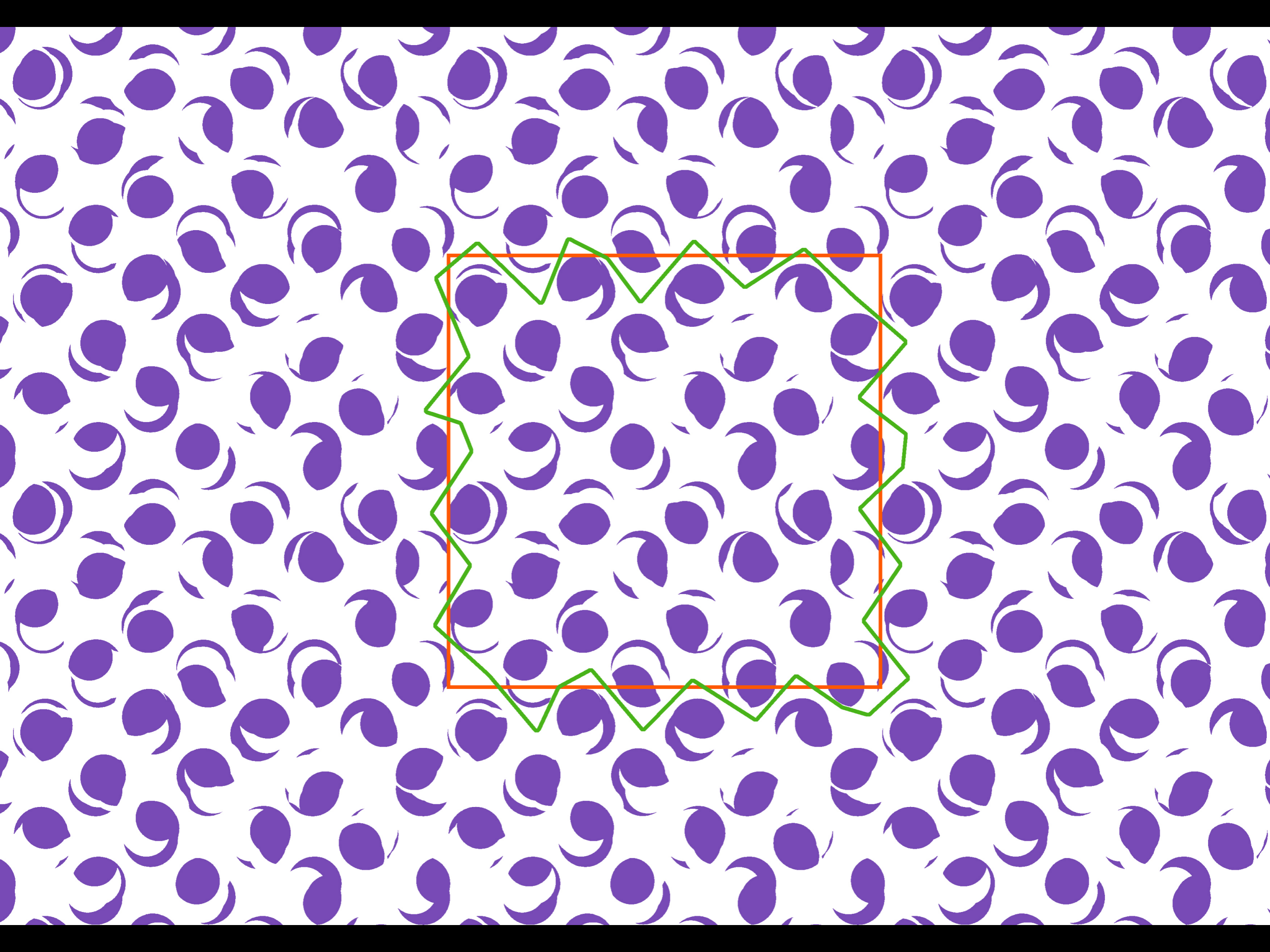

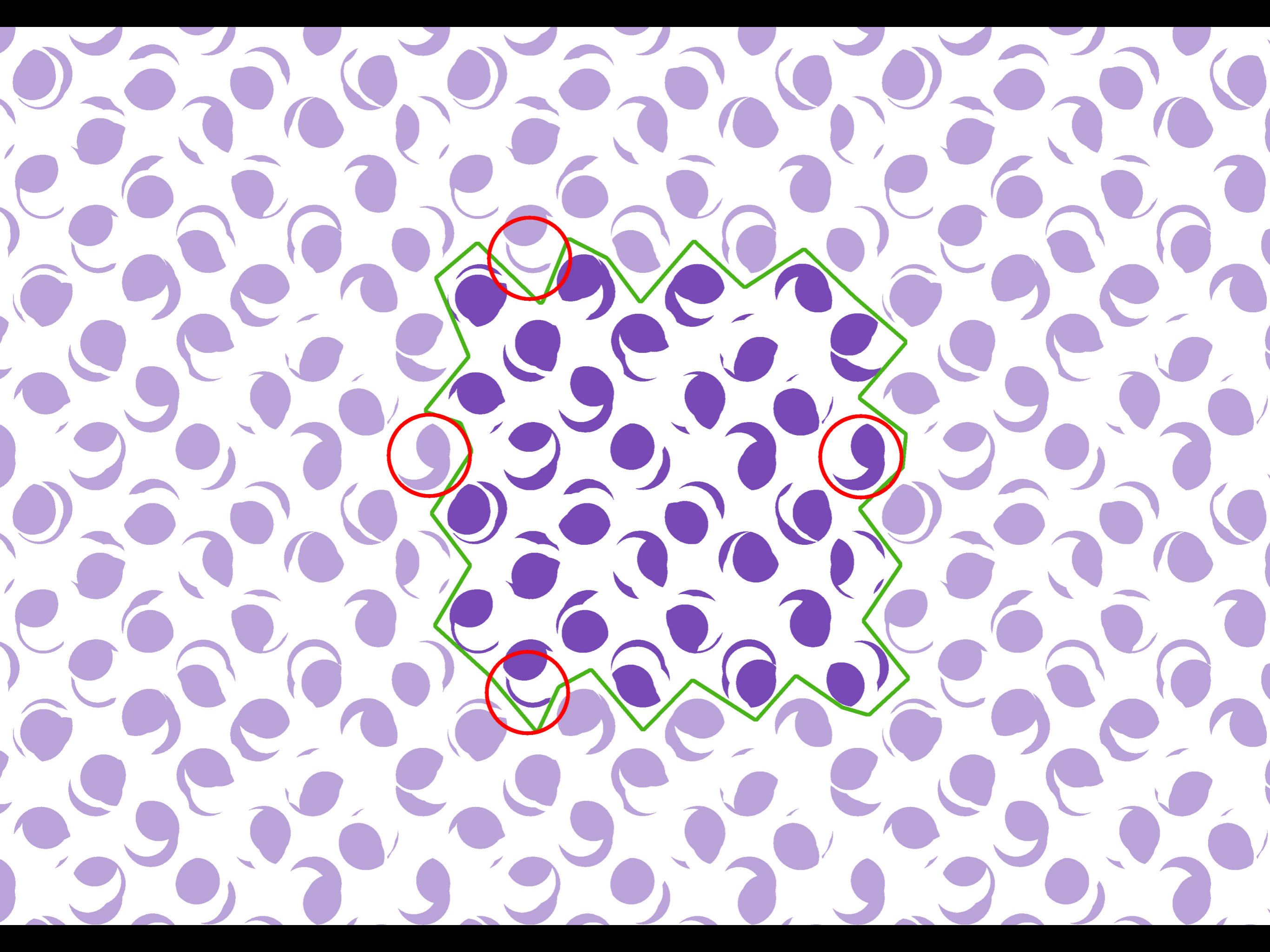

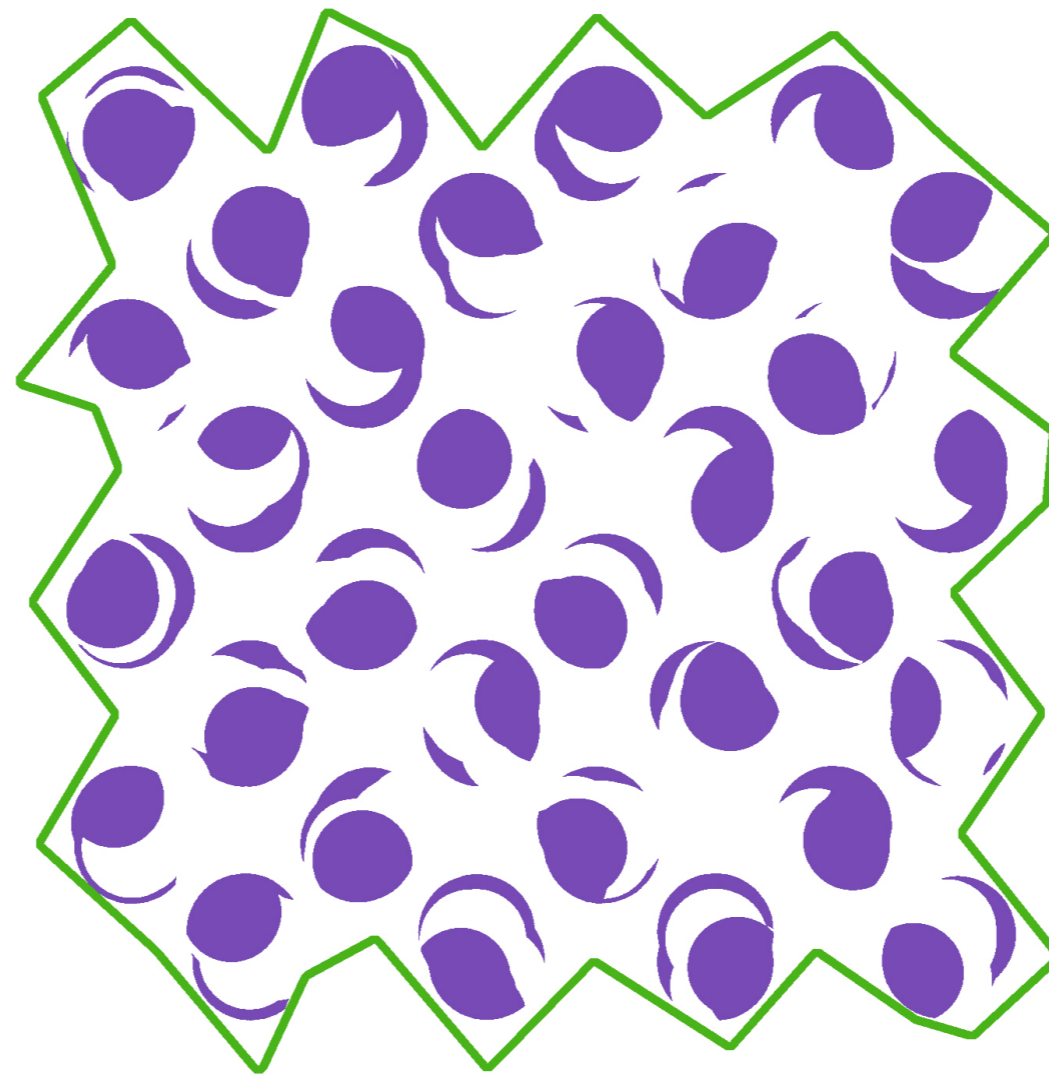

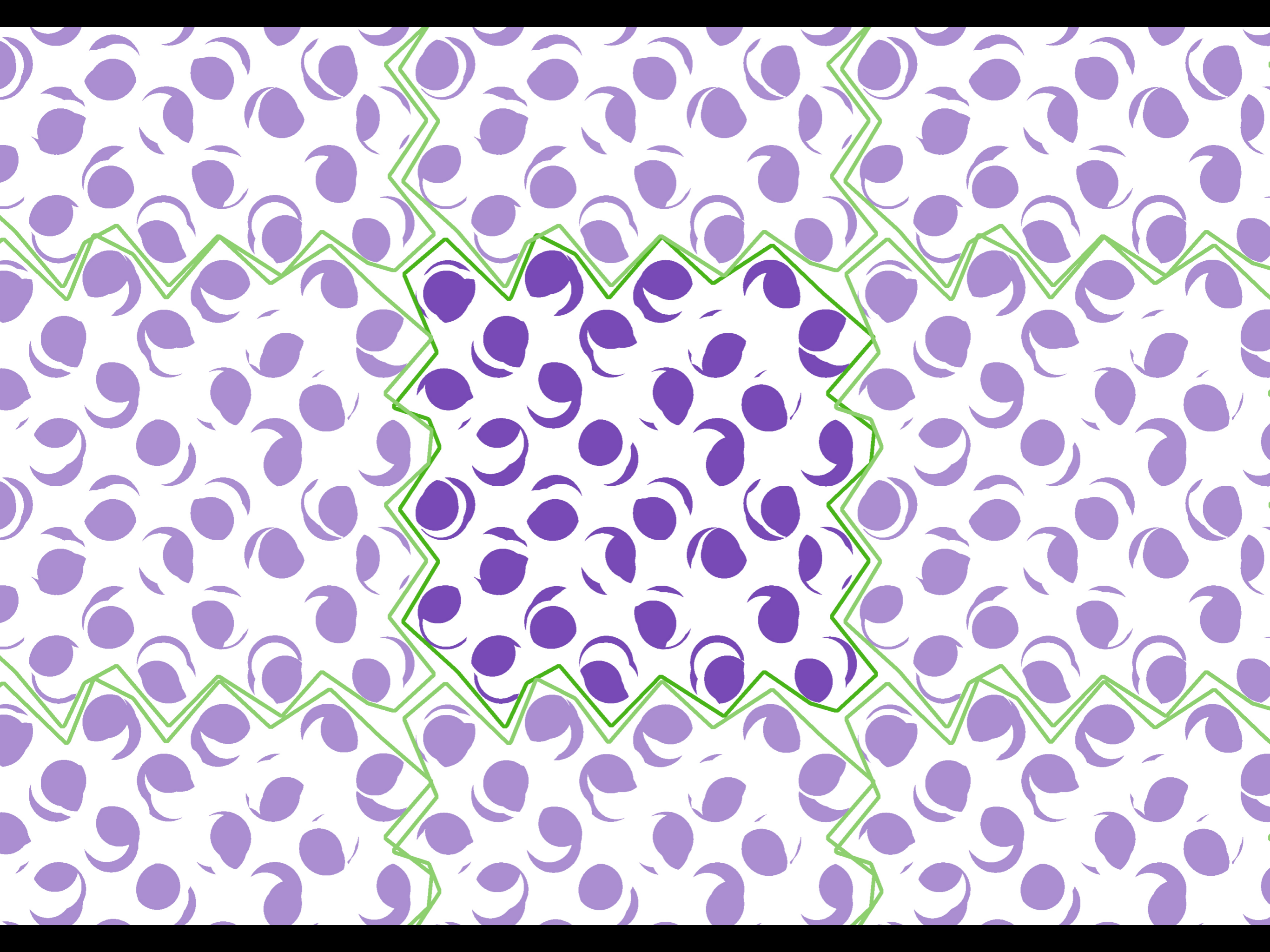

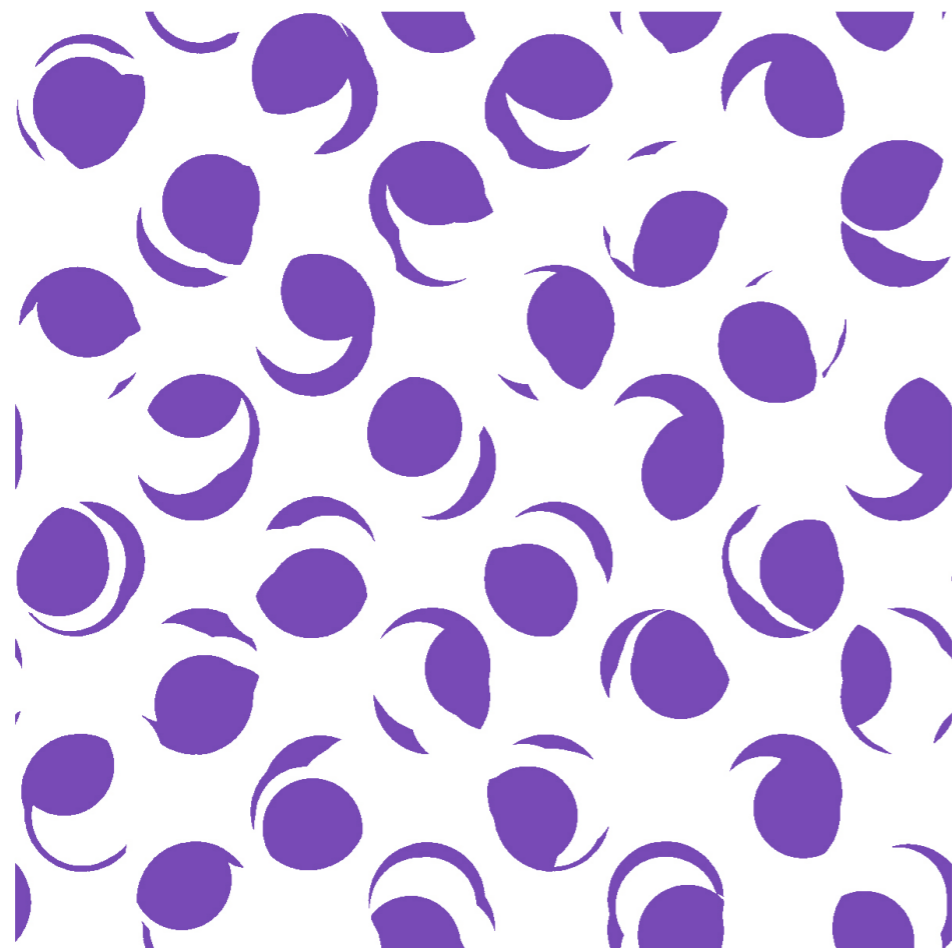

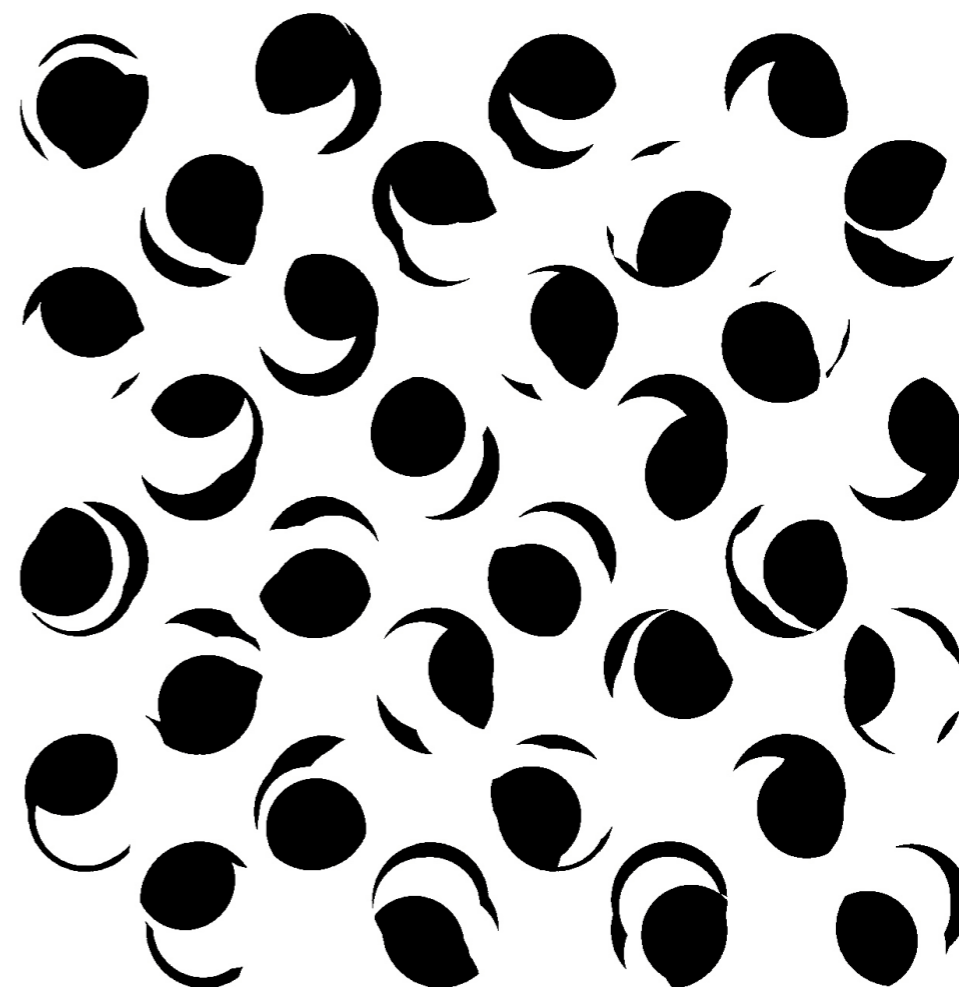

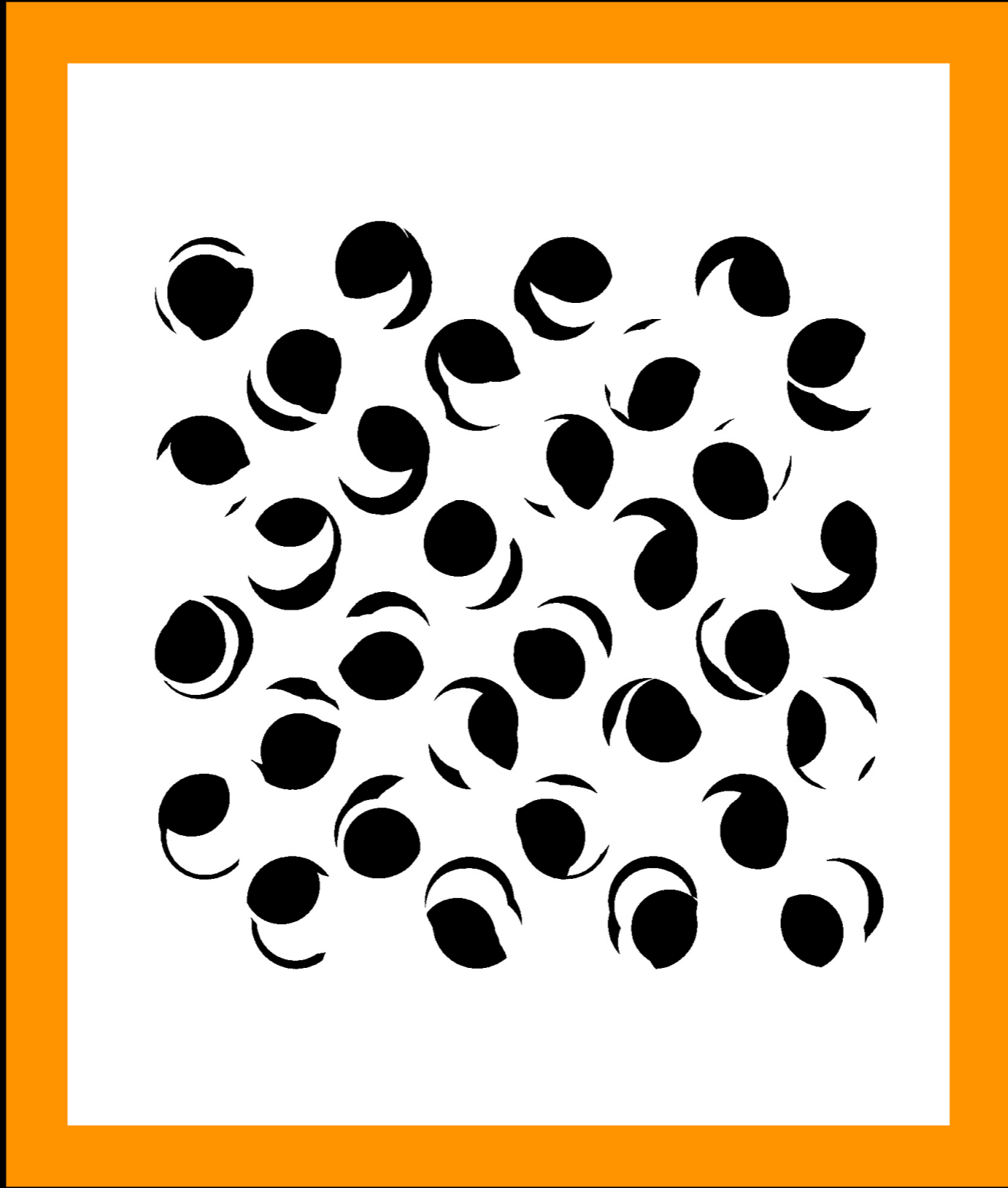

RAPORTTI

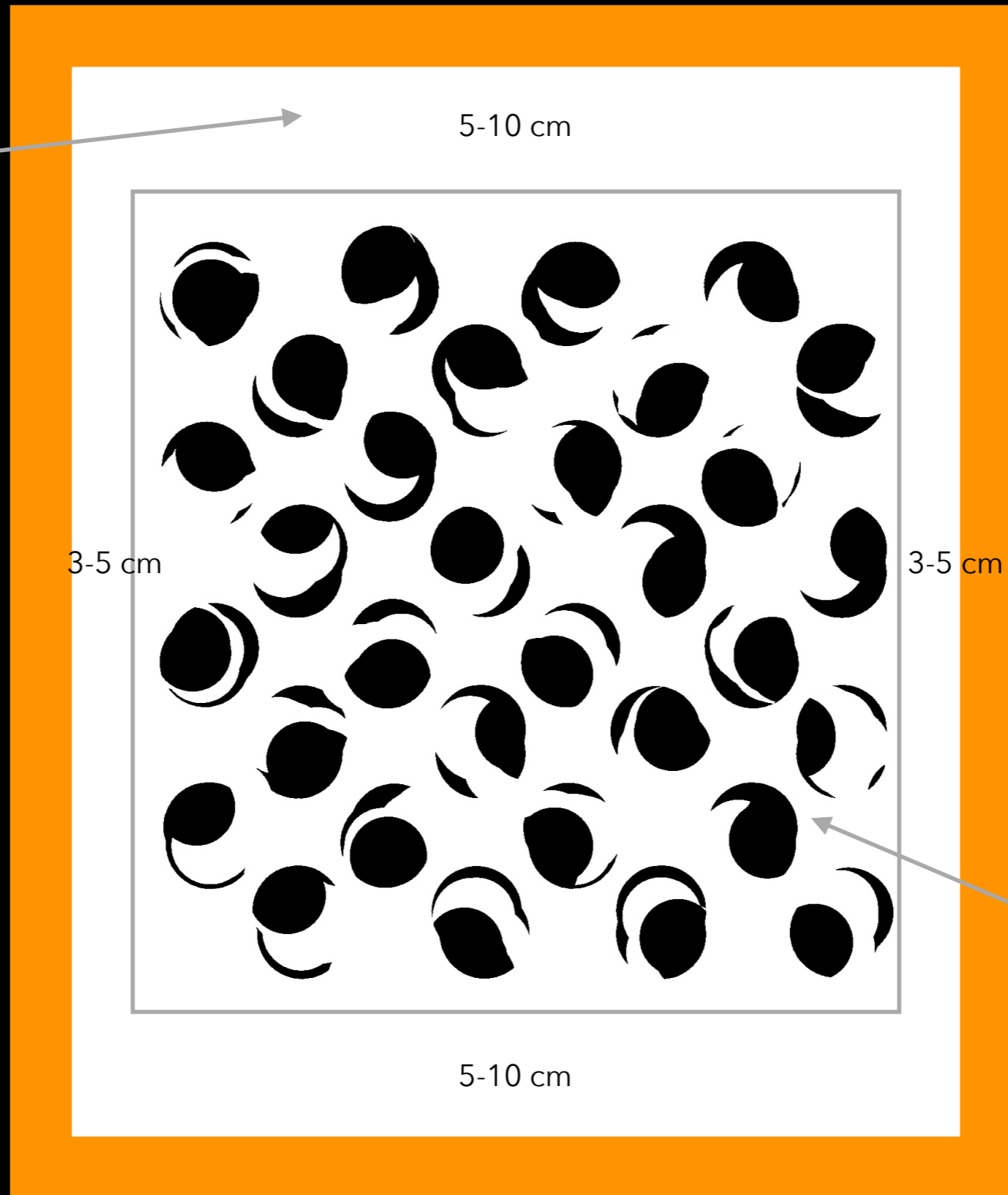
PAINORAPORTTI

VÄRIVARAT

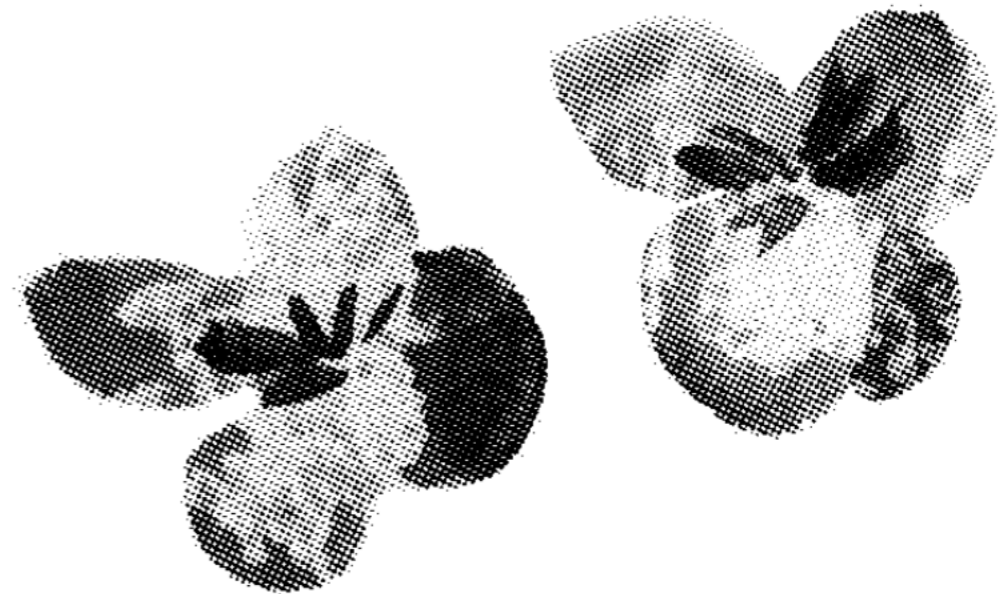
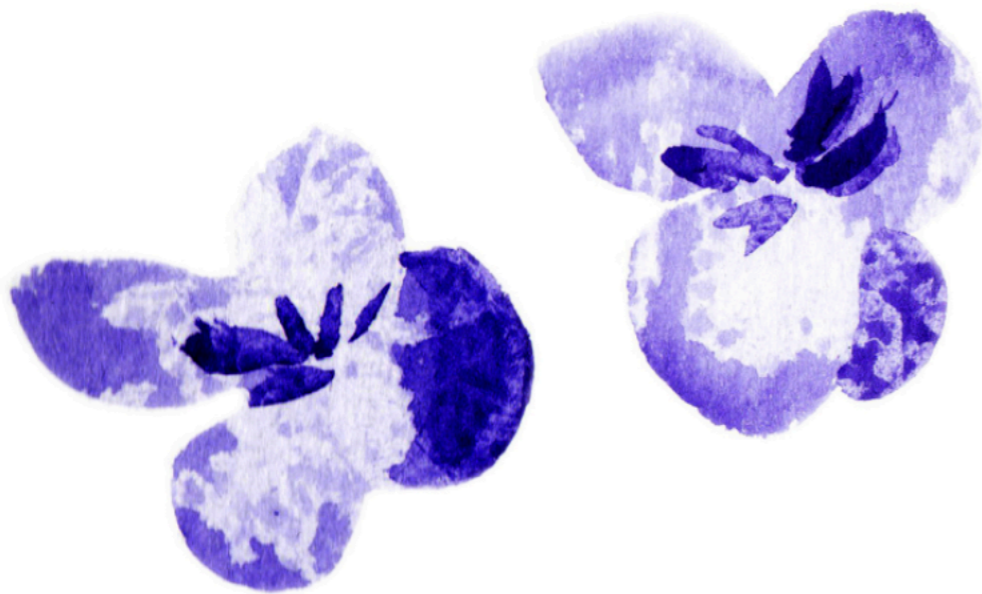
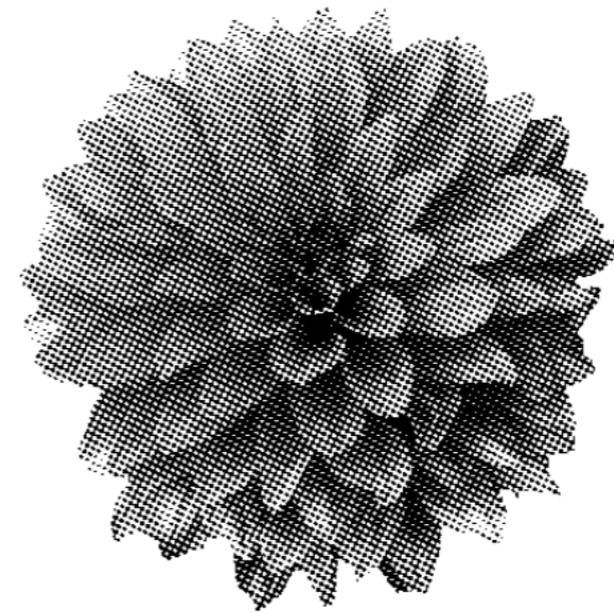

- Painoraportin ansiosta kuosia on helppo painaa ja kuosi toistuu kauniisti, vaikka raportin reunat eivät kohdistuisi täysin tarkasti.
- Jokainen väri täytyy aina erotella omille kaavioilleen ja painaa erikseen.
- Painoraportista: Pellonpää-Forss, M. (2009) Kankaanpainanta: 160-161
- Kuvio käsitellään sopivaksi digitaalisesti ja tulostetaan kalvolle.
- Kalvon avulla kuvio siirretään valottamalla painokaavioille → valotettu kuviokaavio.

SÄVYKUVAT JA RASTERI

KAAVION VALINTA

Kaavion koko ja seulakankaan tiheys valitaan kuvion (ja käyttötarkoituksen mukaan).

SEULAKANKAAN TIHEYS:

Selkeärajaiset isot kuviot ja paksut viivat: harva seulakangas (esim 43T)

Ohuet viivat, tarkat yksityiskohdat, rasterikuvat: tiheämpi seulakangas (esim 55T)

Jos tarkoitus on painaa paljon paksuilla pigmenttipastoilla (esim peittopasta tai helmiäispasta): harva seulakangas.

Jos ei kuviossa ohutta viivaa tai pientä rasteria älä valitse tiheää seulakankaista kaaviota, tukkeutuu helposti.

KOKO:

Kuvion tulee mahtua kaavion painoalueelle. Kaavion joka reunalle jätetään kuviottomat värivarat: Raakelin vetosuuntaan (yl. lyhyille sivuille) 8-10 cm molempiin päihin ja toisille sivuille (yl. pitkät sivut): 3-5cm.

***OMAN VALOTETUN KUVIOKAAVION LISÄKSI
TÄLLÄ KURSSILLA KANNATTAÄ HYÖDYNTÄÄ***

Tilapäisiä kuviokaavioita

Leimasinpainantaa

Yleiset kaavioita

Maalaustekniikoita

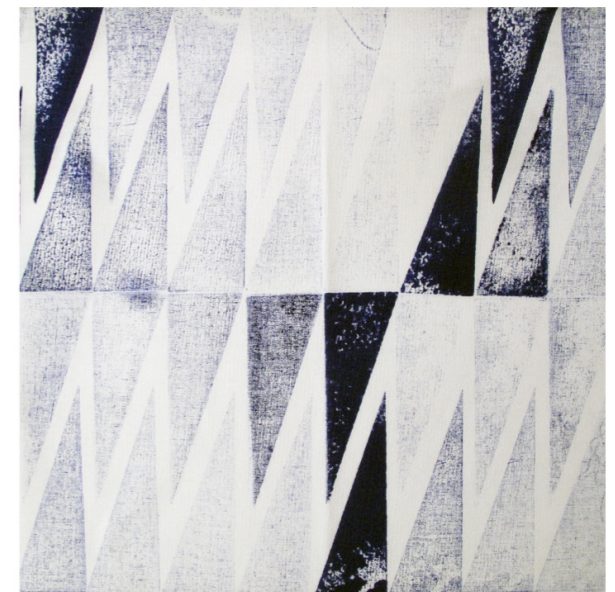
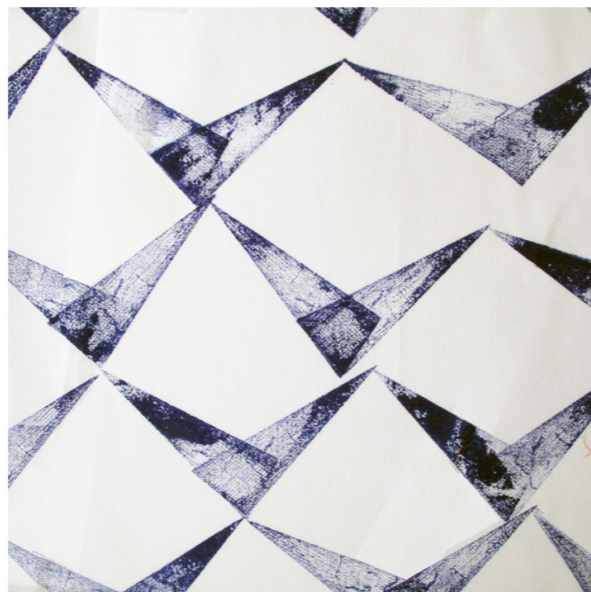
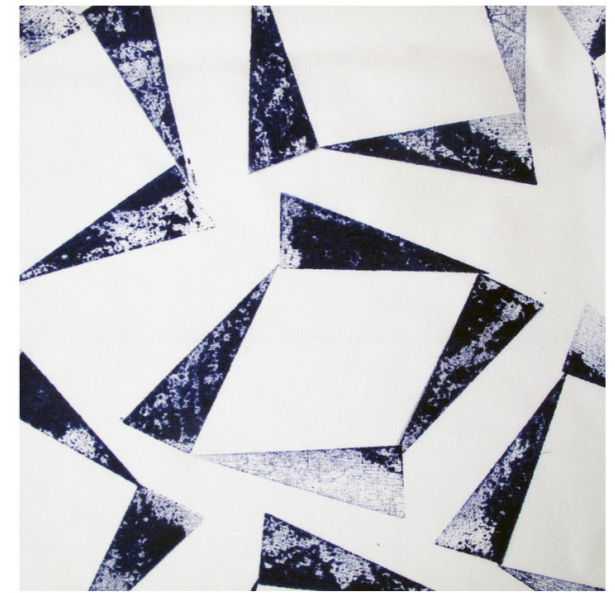

Paperikaavio

Leimasinpainanta

VALOTETTU KUUIOKAAVIO

Pellonpää-Forss (2005) Kankaanpainanta: 53-71
+ ohjeita painokangasstudiossa

VALOTETUN KUVIOKAAVION VALMISTAMINEN

1. ESIVALMISTELUT

VANHAN EMULSION POISTO

VÄRITUKKEUMIEN PUHDISTAMINEN TARVITTAESSA

KUVIOTTOMALLE KAAVIOLLEKIN VÄHINTÄÄN PESU

2. KALVOTUS

3. VALOTUS

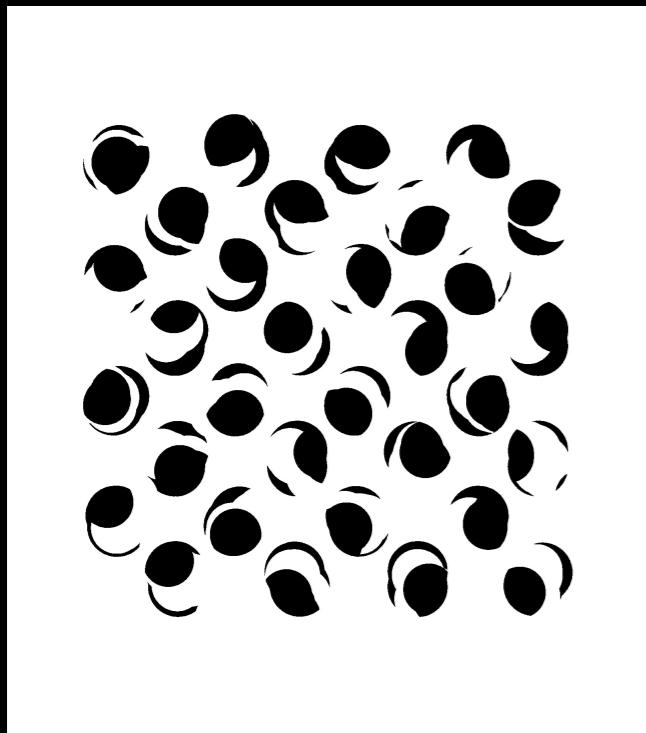

KALVO

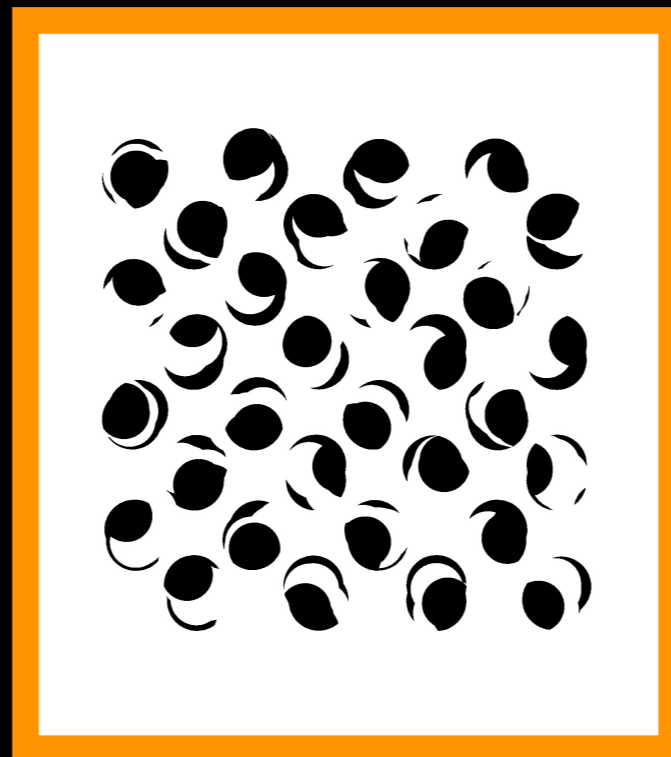
Painomalli tulostetaan positiivikuvana valoa läpäisemättömällä mustalla kalvolle → positiivifilmi

Kuvion koko määräytyy kaavion painoalueen koon mukaan (värivarat!)

Kalvot tulostetaan Print labissa (Väre). Leveyksiä kolme erilaista. Seuraavassa työssä kalvoleveys 43cm / maksimi kuvion leveys 42cm

**positiivifilmi, mustat
valoa läpäisemättömää mustaa**

**valotettu kuviokaavio,
mustat aukkoja**

**violetilla värillä
painettua valkoista kangasta**

KOTITEHTÄVÄ

- **Edistä researchia tämän päiväisen tutorointi-keskustelun pohjalta.**
- **Aloita luonnostelu printtejä varten.**
  - **Vältä ohuita viivoja!**
  - **Tällä kurssilla ei kuvion tarvitse olla jatkuva.**
- **Tuo perjantain tuutorointiin vähintään 8 luonnosta → toteutettava luonnos valitaan niiden joukosta.**
- Ohjaus luonnoksen digitaaliseen työstämiseen ma 14.9 10-12 (A046 (Win), Otakaari 1)
- Kalvot tulostetaan maanantaina tai tiistai aamuna PrintLab, ennen oman kaavion valotus ajan alkua.

PAINOKANKAASTA

- Raportti on kuusin toistuva elementti.
- Raporttirakenne = tapa, jolla raportti toistuu.
- Painoraportin ansiosta kuusia on helppo painaa ja kuosi toistuu kauniisti, vaikka raportin reunat eivät kohdistuisi täysin tarkasti.
- Jokainen väri täytyy aina erotella omille painokaavioilleen.
- Valotetun kaavion lisäksi sommittelua voi tutkia helposti paperikaavio- tai leimasinpainannalla.
- Painoraportista: Pellonpää-Forss, M. (2009) Kankaanpainanta: 160-161
- Kankaanpainannasta: Pellonpää-Forss, M. (2009) Kankaanpainanta
- Painokankaan historiaa: Niinimäki, Saloniemi (2008) Kretongista printtiin.

VALOTETTU KUVIOKAAVIO

KAAVION VALINTA

Kaavion koko ja seulakankaan tiheys valitaan kuvion (ja käyttötarkoituksen mukaan).

SEULAKANKAAN TIHEYS:

Selkeärajaiset isot kuviot ja paksut viivat: harva seulakangas (esim 43T)

Ohuet viivat, tarkat yksityiskohdat, rasterikuvat: tiheämpi seulakangas (esim 55T)

Jos tarkoitus on painaa paljon paksuilla pigmenttipastoilla (esim peittopasta tai helmiäispasta): harva seulakangas.

KOKO:

Kuvion tulee mahtua kaavion painoalueelle. Kaavion joka reunalle jätetään kuviottomat värivarat:

Raakelin vetosuuntaan (yl. lyhyille sivuille) 8-10 cm molempiin päihin ja toisille sivuille (yl. pitkät sivut): 3-5cm.

VANHAN EMULSION POISTO

Vanha valotettu kuvio pestään kaaviosta pois kaavionpoistoaineen ja käsisuihkun avulla (tarvittaessa painepesuri).

Ohje pesupisteellä. Kuulosuojaimet ja visiiri!

VÄRITUKKEUMIEN PUHDISTAMINEN TARVITTAESSA

Erillinen pesuaine väritukkeumien poistamiseen. Aineen annetaan vaikuttaa hetki. Painepesuri. Ohje pesupisteellä. Kuulosuojaimet ja visiiri!

VÄHINTÄÄN

Pesuaineella, harjalla ja käsisuihkulla pesu molemmin puolin. Varmistutaan seulan puhtaudesta.

KALVOTUS

- Painokaavion seulakangas kalvotetaan valoherkällä aineella, valotusemulsioilla.
- Valotusemulsio levitetään seulakankaan molemmille puolille kalvostuskourun avulla.
- Valitaan sopivan kokoinen kouru (3-4cm kehikkoa pienempi)
- Emulsiota levitetään kouruun, tasaisesti koko kourun leveydeltä.
- Kaavio asetetaan tukevasti seinää vasten.
- Kalvostus aloitetaan kaavion alareunasta.
- Kourua kallistetaan, kunnes emulsio juuri ja juuri, koko leveydeltä valuu vasten seulakangasta.
- Kouru vedetään rauhallisesti ja tasaisesti kaavion yläreunaan asti.
- Ensin kalvotetaan kaavion painopuoli (alapuoli), sitten raakelipuoli.
- Jos menee pieleen:
  - Paljaaksi jääneet alueet paikataan uudella kourun vedolla seulan alareunasta yläreunaan.
  - Liika emulsio kaavitaan pois uudella kuivalla kourun vedolla seulan alareunasta yläreunaan.
- Kalvotetun painokaavion annetaan kuivua ennen valottamista.
- Kalvotetut painokaaviot, ennen valottamista, ovat valoherkkiä ja säilytetään pimiössä.

KALVO

Painomalli tulostetaan valoa läpäisemättömällä mustalla kalvolle (positiivifilmi).

Kuvion koko määräytyy kaavion painoalueen koon mukaan (värivarat!)

Kalvot tulostetaan Print Labissa (väre) , alakerta. Kuvion koko max 42cm.

VALOTUS

Valotuksessa kalvo+painokaavio (tiivisti yhdessä) altistetaan suoralle voimakkaalle UV-valolle → emulsio kovettuu. Paitsi: mustat kohdat estävät valotusemulsion kovettumisen.

Keltaiset kaaviot tarvitsevat enemmän valotusyksiköitä kuin valkoiset. Merkitse aina keltainen kaavio erikseen!

PESU

Kalvon mustien kohtien suojaamat alueet jäävät valotuksessa pehmeiksi ja ne täytyy avata pesemällä heti valotuksen jälkeen. Viileä vesi ja käsisuihku. Emulsio pehmenee ja lopulta irtoaa.